

RAPPORT

Samrådsredogörelse

Gång- och cykelväg Frånö- Kramfors, väg 90

Kramfors Kommun, Västernorrlands Län
Vägplan, Samrådshandling, 2025-03-17

Trafikverket

Postadress: Nattviksgatan 8, 871 24 Härnösand

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Konfidentialitetsnivå: 1

Dokumenttitel: Samrådsredogörelse

Författare: Lektus/Trafikverket

Dokumentdatum: 2025-03-17

Ärendenummer: TÄHS-2024-000073

Version: 1.5

Kontaktperson: Sara Gidlund, Trafikverket

Fotografi/illustration: Lektus (om inget annat anges)

Omslagsbild: Befintlig gång- och cykelväg, väg 90 förbi Gudmundrå Kyrka © Lektus

Innehåll

1 Sammanfattning	5
2 Samrådsrets.....	6
3 Samråd- Vägplan	7
3.1 Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	7
3.1.1 Samråd med Länsstyrelsen i Västernorrland	7
3.1.2 Samråd med Kramfors kommun	7
3.1.3 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	8
3.1.4 Samråd med övriga berörda myndigheter, organisationer och bolag	8
3.2 Samråd vid utformning av planförslaget.....	10
3.2.1 Samråd med Kramfors kommun	10
3.2.2 Samråd med kollektivtrafikmyndigheten (DinTur).....	11
3.2.3 Samråd med Räddningstjänsten – Höga Kusten, Ådalen.....	12
3.2.4 Samråd med berörda ledningsägare.....	12

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

1 Sammanfattning

Vägplanens samrådsunderlag daterat 2024-03-04 har varit på samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan under perioden 2024-03-05 till 2024-04-17. Samrådet annonserades i Tidningen Ångermanland 2024-03-02 och i Post- och Inrikes Tidningar 2024-03-04, på Trafikverkets hemsida samt utskick av samrådsremiss till de enskilda som kan bli särskilt berörda och övriga berörda.

Inkomna synpunkter och yttranden samt minnesanteckningar och sändlista finns att ta del av via Trafikverkets diarium, ärendenummer TÄHS-2024-000073.

2 Samrådsrets

Samrådsretsen har avgränsats utifrån krav i lagstiftning samt en bedömning av vilka som kan antas bli berörda av projektet.

Samrådsretsen omfattar länsstyrelsen i Västernorrlands län, Kramfors kommun, regional kollektivtrafikmyndighet, berörd sameby och enskilda som särskilt berörs.

Utöver ovanstående krets har samråd hållits med ytterligare samrådsparter, bland annat allmänheten och ett antal övriga statliga myndigheter, organisationer och bolag.

3 Samråd - Vägplan

3.1 Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

3.1.1 Samråd med Länsstyrelsen i Västernorrland

Ett samrådsmöte har hållits med länsstyrelsen 2024-03-26 via Skype. På mötet presenterade Trafikverket samrådsunderlaget i korthet, projektets förutsättningar och tänkbara miljöeffekter.

Länsstyrelsen har även lämnat ett formellt yttrande på vägplanens samrådsunderlag. De synpunkter som togs upp berör förorenade områden och kulturmiljö. Gällande de förorenade områdena poängterar länsstyrelsen att det saknas objekt i underlaget som finns registrerade i EBH-stödet som användes som källa i upprättandet av samrådsunderlaget. Därför är det viktigt att projektet i samband med fysisk planering och byggande att historiska beskrivningar tas fram i syfte att uppräcka om det finns risk för att ett område kan vara förorenat. Beträffande kulturmiljön anser länsstyrelsen, precis som Trafikverket, att Gudmundrå kyrka och kyrkogård troligtvis inte kommer att påverkas negativt av projektet. Däremot lyfts det att om ny mark tas i anspråk för gång- och cykelvägen krävs samråd enligt kulturmiljölagen.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för länsstyrelsens synpunkter. Som komplement till de markmiljöundersökningar som planeras att utföras under fortsatta skeden kommer Trafikverket att se över historiska beskrivningar över området enligt önskemål.

3.1.2 Samråd med Kramfors kommun

Ett samrådsmöte har hållits med Kramfors kommun 2024-03-19 på Torggatan 12 i Kramfors. På mötet presenterade Trafikverket samrådsunderlaget i korthet, projektets förutsättningar och tänkbara miljöeffekter. Kommunen ser positivt på projektet men önskar att projektet tar hänsyn till gestaltning så som planering av allé, offentlig konst, estetiska belysningsarmaturer osv.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för kommunens synpunkter och vill meddela att projektet tar med sig förslagen gällande gestaltning till kommande skeden för utredning kring möjligheten samt vem som ska inneha drift- och underhållsansvaret för sådana typer av anläggningar.

3.1.3 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

Brev har skickats till de enskilda som kan bli särskilt berörda med information om samrådet. Breven skickades 2024-02-29 enligt sändlista. Allmänheten har informerats via tidningsannons och via Trafikverkets hemsida.

Totalt inkom synpunkter från 6 enskilda under samrådsperioden.

De flesta synpunkterna handlar om vilken sida av riksväg 90 Trafikverket avser att anlägga gång- och cykelvägen på samt en oro kring eventuella markanspråk på boendes fastigheter. Önskan är att gång- och cykelvägen anläggs på den norra sidan av vägen.

En synpunkt ifrågasatte om det finns ett faktiskt behov av en gång- och cykelväg längs med riksväg 90 mellan Frånö och Kramfors och avsändaren anser att det inte förekommer några cyklister eller gående på sträckan idag.

En synpunkt uttryckte uppskattning för projektet då avsändaren själv många gånger väljer bort att cykla på grund av bristande trafiksäkerhet längs med sträckan.

En synpunkt handlade om att både hastigheten och mängden trafik har ökat på riksväg 90 och avsändaren skulle vilja se ytterligare en fartkamera på sträckan för att den föreskrivna hastigheten följs. Fortsättningsvis tar avsändaren upp en problematik med den befintliga avrinningen från riksväg 90 vid regn och tö och vill inte att vägen höjs eller lutas vilket skulle kunna medföra ytterligare problem med stora vattenflöden.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkterna.

Projektet har som målsättning och arbetar aktivt med att markanspråk minimeras och utreder lösningar som sannolikt inte kommer att kräva något markanspråk. I övrigt är det heller inte sannolikt att gång- och cykelvägen kommer att anläggas på den södra sidan av riksväg 90.

I aktuellt projekt ingår det inte att anlägga några nya ATK (fartkameror) längs med sträckan.

Avvattningen på riksväg 90 längs med sträckan kommer att utredas i kommande skeden.

3.1.4 Samråd med övriga berörda myndigheter, organisationer och bolag

Information om samrådet skickades till övriga berörda myndigheter och organisationer 2024-02-29 enligt sändlista.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har angett att de inte har några synpunkter.

Trafikverkets kommentar: Trafikverket tackar för informationen.

3.1.4.1 Samråd med Försvarsmakten

Försvarsmakten meddelar att de ställer sig positiv till åtgärden och önskar att bli samrådd i kommande skeden då förslag på utformning och passager presenteras.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkten och kommer att inkludera Försvarsmakten i fortsatta samrådsskeden.

3.1.4.2 Samråd med Polisen

Polismyndigheten Polisregion Nord ställer sig positiv till åtgärden ur ett trafiksäkerhetsperspektiv då det är många oskyddade trafikanter som idag använder sig av vägrenen för att ta sig till och ifrån de arbetsplatser som finns längs med sträckan.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkten.

3.1.4.3 Samråd med E.ON Energidistribution AB

E.ON Energidistribution AB delar med sig av en översiktskarta över deras ledningar i området samt informerar om de instruktioner och riktlinjer som finns för arbete i närheten av ledningar.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkten och tar med sig informationen vidare till fortsatt planeringsarbete.

3.1.4.4 Samråd med Statens Geotekniska Institut

Statens Geotekniska Institut (SGI) informerar att det kan finnas kvicklera i området samt att stora delar av området har klassats som akksamhetsområde med avseende på förutsättningar för skred i finkorniga jordarter. Försättningsvis menar SGI att risker och åtgärder för skred och ras ska tas i beaktning i vägplanen för både det aktuella området och utanför området. I och med att det finns branta bergsslänter i området efterfrågar SGI att en bedömning av bergras och blockutfall görs.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkterna och kommer ta med detta i de undersökningsprogram som ska utföras i nästa skede.

3.2 Samråd vid utformning av planförslaget

3.2.1 Samråd med Kramfors kommun

Ett samrådsmöte genomfördes med deltagare från Kramfors kommun, Trafikverket och Lektus 2024-12-11. Syftet med samrådsmötet var att ge kommunen en uppdatering över föreslagna projekterade vägutformningslösningar och samtidigt fånga upp kommunens synpunkter kring bland annat gestaltning, utformning och placering busshållplatser, påverkan på detaljplaner samt in- och utfarter.

Kommunen ställer sig positiva till projektet som helhet i och med att en ökad trafiksäkerhet och framkomlighet för oskyddade trafikanter varit efterfrågat sedan länge. De har dock ett par synpunkter utifrån föreslagna projekteringslösningar, vilka punktas upp nedan.

1. Angående hållplatslägen för bussar så önskar kommunen att busshållplatsen "Kramfors Vallen väg 90" fortsatt blir kvar med nuvarande väderskydd, samt vidare ställs fråga från kommunen om busshållplatsen vid Folksam ("Frånö väg 90 Folksam") uppfyller krav för väderskydd.
2. Kommunen undrar hur Trafikverket ställer sig till möjligheten att i framtiden riva del av befintlig gång- och cykelväg mellan Krongatan och Ringvägen.
3. Vilka möjligheter finns det för Trafikverket att vid ombyggnad av befintlig gång- och cykelväg även plantera en allé mellan Vallen och fram till att projektet avslutas i Kramfors?
4. Är körfältsbredden om 3,5 meter tillräcklig?
5. Trafikverkets motiv till varför högersvängfältet i norrgående körriktning vid korsningen i Fiskja utgår och ersätts med ny gång- och cykelväg.
6. Önskar att vi i den fortsatta projekteringen lägger vikt på att få till en säker passage för oskyddade trafikanter uppe på Vallen mellan hållplatslägena för bussar, samt ser till att belysningen vid de övergångar som berörs upplevs trygga och säkra.
7. Kommunen har önskemål om att smalna av in- och utfarten vid Jättetagatan.
8. När det gäller utformningslösningar vid passager, vilka tankar har Trafikverket gällande behov av refuger eller upphöjda passager?

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkterna och kan utifrån ovan ställda frågor och funderingar i nuläget ge följande svar.

1. *Väderskydd vid hållplats "Kramfors Vallen väg 90" kommer fortsatt vara möjligt. Trafikverket poängterar att när det gäller väderskydd kommer projektet inte bekosta något nytt utifall busshållplatsen "Kramfors Vallen väg 90" behöver omlokaliseras, men däremot*

möjliggöra en yta för nytt väderskydd. Hållplatsen "Frånö väg 90 Folksam" vid Folksam uppfyller endast krav på upphöjd kantsten.

- 2. Trafikverket tar med sig frågan om del av befintlig gång- och cykelväg kan dras in från allmänt underhåll. Detta önskemål ingår inte i beställningen för aktuellt projekt och behöver hanteras som en separat fråga utanför detta projekt av Trafikverket.*
- 3. Frågan om alléer handlar om genomförbarhet och vem som äger drift- och underhållsfrågan. Trafikverkets primära ansvar gäller att bibehålla trafiksäkerheten. För aktuell delsträcka som kommunen refererar till kommer det efter att gång- och cykelvägen byggts om finnas ytor där kommunen lättare har möjlighet att plantera träd. Motiv till ianspråktagande av mark (vägområde) i vägplanen kommer framförallt handla om utrymme för en trafiksäker utformning och byggbarhet.*
- 4. Utifrån gällande utformningskrav så är körfältsbredd 3,5 meter tillräckligt.*
- 5. Trafikverket tar med sig frågan, men känner sig säkra på att föreslagen lösning fungerar utan att trafiksäkerheten eller framkomligheten försämras. Den slutliga lösningen på utformning kommer bl.a. presenteras när vägplanen ställs ut på samråd.*
- 6. Trafikverket tar med sig frågan i den fortsatta projekteringen.*
- 7. Trafikverket tar med sig frågan i den fortsatta projekteringen.*
- 8. Trafikverket ser inte något behov av upphöjda passager i projekteringen. Eventuella behov av refuger samordnas med bland annat Underhåll på Trafikverket.*

3.2.2 Samråd med kollektivtrafikmyndigheten (DinTur)

Ett samrådsmöte genomfördes med deltagare från kollektivtrafikmyndigheten (DinTur), Trafikverket och Lektus 2024-12-18. Syftet med samrådsmötet var att ge DinTur en uppdatering över föreslagna projekterade vägutformningslösningar och samtidigt fånga upp DinTurs synpunkter kring bland annat utformning, omlokaliseringar eller rivning av befintliga hållplatser för bussar.

DinTur ställer sig positiva till projektet och uppskattar att de i ett tidigt skede får möjlighet att yttra sig över föreslagna lösningar.

Utifrån redovisade utformnings- och lokaliseringslösningar på samrådsmötet finns en samsyn på hanteringen av befintliga hållplatser mellan DinTur och Trafikverket. Förutom hanteringen av hållplatslägen tycker DinTur att föreslagen lösning på passage för oskyddade trafikanter över väg 90 också är bra genomtänkt. DinTur påpekar dock att antalet påstigande vid busshållplatsen "Kramfors Vallen väg 90" kan variera

kraftigt från år till år i och med vilken utbildning som erbjuds i anslutande utbildningscentrum.

Trafikverket undrar om det idag finns någon viktig bytespunkt längs utredningsområdet. DinTur svarar att det idag inte finns några bytespunkter längs sträckan.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för genomfört samråd och bekräftar att det i projektet finns en samsyn för vägplanens förslag på tekniska lösningar med kollektivtrafikmyndighetens önskemål om fortsatt bibehållen funktion, trafiksäkerhet och tillgänglighet för kollektivtrafikresenärer.

3.2.3 Samråd med Räddningstjänsten – Höga Kusten, Ådalen

2025-01-29 genomfördes ett samrådsmöte med deltagare från Räddningstjänsten, Trafikverket och Lektus. Syftet med samrådet var bland annat att informera Räddningstjänsten om föreslagen lösning av ny gång- och cykelväg samt ombyggnad av befintlig gång- och cykelväg vilken påverkar Räddningstjänstens in- och utfart och uppsatta signaler.

Utifrån Trafikverkets förslag på utformning av ny gång och cykelväg samt ombyggnad av befintlig gång och cykelväg till räckesseparerad lösning utanför Räddningstjänstens utryckningslokaler ser Räddningstjänsten inte några större problem eller hinder med vägplanens förslag.

Räddningstjänsten poängterar dock vikten av att oskyddade trafikanter fortsatt har möjlighet att uppfatta ljussignalerna i händelse av utryckning i och med att vägplanen eventuellt kommer påverka lokaliseringen av befintliga ljussignaler, vilka kommer behöva återplaceras i anslutning till ombyggd gång- och cykelväg.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för genomfört samråd och bekräftar att vägplanens förslag på tekniska lösningar och utformning inte motverkar eller hindrar Räddningstjänsten förmåga att verka snabbt och effektivt vid utryckning och larm. Projektet tar med sig Räddningstjänstens synpunkter om korrekt återplacering av ljussignaler under och efter anläggande av ny gång- och cykelväg.

3.2.4 Samråd med berörda ledningsägare

Ett samrådsmöte genomfördes med berörda ledningsägare, Trafikverket och Lektus 2025-02-13. Syftet med samrådsmötet var att i ett tidigt skede informera berörda ledningsägare om de åtgärdsförslag som vägplanen föreslår och vilka konfliktpunkter planen har med befintliga

ledningsrätter. De ledningsägare som medverkade på mötet representerade E.ON (tele), Mediateknik (fiber-/opto), Nevel (fjärrvärme) och Skanova (el-och opto).

Utifrån mötet framkom följande synpunkter eller funderingar från både ledningsägarna och Lektus.

1. E.ON önskar att vid nästa tillfälle få möjlighet att se längdmätning och underlag för slänter.
2. Mediateknik informerar om att det finns en fjärrvärmeledning i anslutning till Småföretagarnas Hus som inte är med i det underlag som presenterades under mötet, men som inte bedöms påverka vägplanen. Mediateknik informerar även om att ett arbete utfördes 2020 i anslutning till Krongatan vilket kan beröra vägplanen.
3. Mediateknik undrar om projektet har fått underlag på brunnar.
4. Lektus undrar om optokabeln vid Vallen där gång- och cykelvägen föreslås utformas med skiljeremsa är inmätt då data saknas. Mediateknik svarar att optokabeln förmodligen inte finns i verkligheten då den inte påträffats vid undersökningar.
5. Lektus undrar på vilket djup fjärrvärmeledningarna ligger på och Mediateknik svarar att de ligger på cirka 0,8 meters djup

Ledningsägarna informerar om att inga regionnät påverkas i projektet och frågar Trafikverket vilken tidplan som gäller i projektet. Trafikverket informerar om tidplanen och att vägplanen planeras fastställas under våren 2026. Vidare meddelar Nevel att det inte finns några utbyggnadsplaner för fjärrvärme som kan påverka projektet. E.ON informerar att ny kabel ner mot Fiskja planeras men som inte kommer påverka vägplanen. Ledningsägarna undrar hur långt ner i befintlig väg 90 nytt räcke slås ner och Lektus bedömer att det kommer slås ned cirka 1,0 meter.

Samrådsmöte genomfördes 2025-02-13 med ledningsägaren Kramfors kommun (VA-ledningar), Trafikverket och Lektus. Syftet med samrådsmötet var att i ett tidigt skede informera berörd ledningsägare om de åtgärdsförslag som vägplanen föreslår och vilka konfliktpunkter planen har med befintliga ledningsrätter.

Utifrån mötet framkom följande synpunkter eller funderingar från ledningsägaren och Trafikverket/Lektus.

- Lektus informerar att inga större schakter planeras längs aktuell sträcka och undrar på vilket djup befintliga VA-ledningar ligger på. Kramfors kommun bedömer att ledningarna ligger på cirka 2 meters djup, men att ledningarna vid Frånö Folkets Hus kan ligga något närmare markytan i anslutning mot väg 90.

- Lektus undrar om kommunen har planer på att i närtid bygga nytt, riva eller omlokalisera delar av VA-nätet. Kramfors kommun bedömer att den sträcka där det eventuellt kan ske ledningsomdragningar som påverkar projektet är i Frånö mitt emot Folkets hus längs väg 90:s södra sida där planerad ny fickhållplats för Folkets hus söderut ligger. Detta arbete tror ledningsägaren kommer påbörjas innan Trafikverket startar upp produktionen för aktuellt projekt så där kan mer samråd krävas för att landa i bästa läge för ny ledning.
- Lektus undrar vad det är för ledning som ligger i grönområdet mellan infarten till Mekonomen och infarten till kyrkan. Kramfors kommun berättar att det är en befintlig spillvattenledning från Kyrkans krematorium. Trafikverket informerar om förslaget att ta med sig vägdagvatten från Kyrkogården via nytt dike. Kramfors kommun ser inga problem med detta då befintlig trumma har tillräcklig dimension för att omhänderta det vattnet.

Från Jättestagatan och vidare upp till Krongatan kommer det bli konflikt mellan VA-ledningarna och de nya belysningsfundamenten som ska anläggas. Kramfors kommun informerar att för denna sträcka är inte befintliga VA-ledningar inmätta men bedöms ligga på cirka 2 meters djup.

Trafikverket kommenterar: Trafikverket tackar för synpunkterna och kan utifrån ovan ställda frågor och funderingar i nuläget ge följande svar.

1. *Berörda ledningsägare kommer få möjlighet att se över både längdmätning, slänter och markanspråk i den fortsatta hanteringen av planprocessen.*
2. *För delen mellan OKQ8 och Krongatan kommer endast nedgrävning av fundament och kablage för ny belysning vara det som kommer påverka befintliga ledningsrätter.*
3. *Trafikverket kommenterar att det är något som vi inte fått. De flesta brunnar finns i centrala Kramfors och utifrån att vi till stor del anlägger ny GC-väg på befintlig väg 90 har inga konfliktpunkter identifierats.*

Trafikverket, Härnösand. Besöksadress: Nattviksgatan 8

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

trafikverket.se